# YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
4 päivänä lokakuuta 1983 *

Asiassa 191/82,

**Fédération de l'industrie de l'huilerie de la CEE (Fediol)**, kotipaikka Bryssel, edustajanaan asianajaja Dietrich Ehle, Köln, prosessiosoite Luxemburgissa c/o asianajaja E. Arendt, 34 B rue Philippe-II,

kantajana,

vastaan

**Euroopan yhteisöjen komissio**, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantajansa Peter Gilsdorf, prosessiosoite Luxemburgissa c/o komission oikeudellisen yksikön virkamies Oreste Montalto, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

vastaajana,

jossa menettelyn tässä vaiheessa käsitellään sellaisen kanteen tutkittavaksi ottamista, jossa Fédération de l'industrie de l'huilerie de la CEE (Fediol) vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan 25.5.1982 annetun komission tiedonannon, jossa komissio on kieltäytynyt aloittamasta Brasilian liittotasavallasta peräisin olevien soijakakkujen tuontia koskevaa tuen vastaista menettelyä,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti J. Mertens de Wilmars, jaostojen puheenjohtajat P. Pescatore, A. O'Keeffe ja U. Everling sekä tuomarit A. J. Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans, O. Due, K. Bahlmann, Y. Galmot ja C. Kakouris,

julkisasiamies: S. Rozès,
kirjaaja: P. Heim,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Fédération de l'industrie de l'huilerie de la CEE (Fediol) on yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 29.7.1982 jättämällään kannekirjelmällä nostanut ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toisen kohdan nojalla kanteen, jossa vaaditaan kumoamaan 25.5.1982 annettu tiedonanto, jolla komissio on suojautumisesta Euroopan talousyhteisön ulkopuolisista maista peräisin olevaa polkuhintaan tapahtuvaa tai tuettua tuontia vastaan 20 päivänä joulukuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3017/79 (EYVL L 399, s. 1) 5 artiklan 5 kohdan mukaisesti ilmoittanut kantajalle, että se ei aloita Brasiliasta peräisin olevien soijakakkujen tuettua tuontia koskevaa menettelyä.

2 Komissio on 11.10.1982 jättämällään asiakirjalla pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta työjärjestyksen 91 artiklan mukaisesti ratkaisemaan kanteen tutkittavaksi ottamisen käsittelemättä pääasiaa.

3 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että Fediol teki 2.4.1980 komissiolle valituksen Brasilian liittotasavallan tukikäytännöistä soijakakkujen viennissä ja kehotti komissiota aloittamaan asetuksen (ETY) N:o 3017/79 mukaisen tuen vastaisen menettelyn ja pyytämään Brasilian hallitukselta selvityksen sekä ottamaan käyttöön väliaikaisen tasoitustullin.

4 Fediol esittää kyseisessä valituksessa – jota se on myöhemmin täydentänyt uusilla tiedoilla – että Brasilia tukee soijakakkujensa vientiä useilla yhdistetyillä toimenpiteillä: Se on asettanut painetta soijapapujen kotimaiselle hinnalle rajoittamalla vientiä siten, että se suosii papujen käyttämistä halvalla hinnalla kotimaisessa

tuotannossa. Lisäksi Brasilia edistää soijakakkujen vientiä kansallisin verotustoimenpitein soveltamalla eriytettyä verotusjärjestelmää soijapapujen ja soijakakkujen vientiin ja myöntämällä luottomahdollisuuksia soijakakkujen vientiin. Näiden toimenpiteiden tarkoituksena on suosia Brasilian soijanjauhatusteollisuuden kehitystä, ja ne aiheuttavat vakavia vaikeuksia Euroopan teollisuudelle vaarantaen näin sen kannattavuuden.

5 On kiistatonta, että komissio on suorittanut tutkimuksen Fediolin arvostelemista käytännöistä, neuvotellut Brasilian hallituksen kanssa, päätynyt tiettyihin tuloksiin ja ilmoittanut kantajalle kaikista neuvotteluistaan.

6 Fediol lähetti 30.9.1981 komissiolle ETY:n perustamissopimuksen 175 artiklan toisen kohdan mukaisen kehotuksen ja vaati menettelyn välitöntä aloittamista Brasiliasta tulevan tuetun tuonnin vuoksi. Fediol ilmoitti kyseisessä kehotuskirjeessä komissiolle saattavansa asian yhteisöjen tuomioistuimeen ja varaavansa itselleen oikeuden vaatia yhteisöä vastuuseen tasoitustullin käyttöön ottamisesta kieltäytymisestä aiheutuneesta vahingosta.

7 Komissio on 4.12.1981 päivätyllä teleksillä ilmoittanut kantajalle niiden keskustelujen kehityksestä, joita se on tuetun tuonnin vastaisia toimenpiteitä koskevan GATTin koodin mukaisesti käynyt Brasilian edustajien kanssa, ja samalla todennut, että se ei toistaiseksi aikonut aloittaa tuetun tuonnin vastaista menettelyä.

8 Komissio on 5.2.1982 lähettänyt kantajalle 4.2.1982 päivätyn valmisteluasiakirjan, jossa käsitellään Fediolin moittimia Brasilian toimenpiteitä sekä Euroopan teollisuuden kärsimää haittaa. Komissio toteaa kyseisessä muistiossa, että Brasilia oli jo peruuttanut useimmat kantajan moittimista toimenpiteistä ja että jäljellä olevien toimenpiteiden muodostama tuki on taloudelliselta kannalta merkityksetön. Komissio toteaa tuetun tuonnin vastaisen menettelyn aloittamisen näin ollen vaikuttavan "aiheettomalta" ja huomauttaa, että asiakirja-aineiston kokonaisarvioinnissa on Euroopan teollisuuden edun lisäksi otettava huomioon myös kuluttajien etu.

9 Komission virkamiehet ja Fediol pitivät keskinäisen kokouksen 5.3.1982, jonka jälkeen komissio 25.5.1982 lähetti kantajalle ulkosuhteiden pääosaston toimivaltaisen johtajan allekirjoittaman kirjeen, jossa on viitattu edellä mainittuihin tapahtumiin ja todettu seuraavaa:

"Tämän vuoksi ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3017/79 5 artiklan 5 kohdan mukaisesti minulla on kunnia ilmoittaa teille, että komissio ei aloita Brasiliasta peräisin olevien soijakakkujen tuontia koskevaa tuetun tuonnin vastaista menettelyä.

On kuitenkin lisättävä, että komissio seuraa tarkkaavaisesti tilanteen kehitystä kyseisellä alalla etenkin, kun Brasilian luottopolitiikan kehitys aiheuttaa tiettyä huolta sekä määräaikojen että korkojen osalta."

10 Fediol on nostanut ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toisen kohdan mukaisen kumoamiskanteen juuri tätä tiedoksiantoa vastaan.

11 Vastinekirjelmässään komissio esittää, että sen 25.5.1982 lähettämä tiedoksianto on ainoastaan asetuksen (ETY) N:o 3017/79 5 artiklassa tarkoitettu ilmoitus, ei päätös, jolla olisi muunlaista merkitystä. Komission mukaan asetuksessa, jossa tunnustetaan yritysten ja yhteenliittymien oikeus valittaa komissiolle, ei kuitenkaan anneta näille yrityksille ja yhteenliittymille oikeutta vaatia tuetun tuonnin vastaisen menettelyn aloittamista. Komissio korostaa sille asetuksessa varatun harkintavallan laajuutta ja esittää, että tähän harkintavallan käyttöön liittyy sekä yhteisön taloudellisen ja poliittisen edun että asianomaisten kolmansien maiden edun punninta. Komission mukaan kyseisen asetuksen tarkoituksena ei ole suojata ainoastaan Euroopan teollisuutta vaan myös yhteisön yleistä etua kaikessa monimuotoisuudessaan.

12 Näin ollen komissio katsoo, että 25.5.1982 päivätty kirje ei voi olla 173 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu kannekelpoista toimea ja että kannetta ei tämän vuoksi voida ottaa tutkittavaksi.

13 Kantaja puolestaan katsoo, että asetuksen (ETY) N:o 3017/79 7 artiklassa asetetaan komissiolle velvoite panna vireille virallinen tutkimus, jos sille menettelyä edeltävässä vaiheessa esitetään riittäviä todisteita tuen vaikutuksen sekä Euroopan teollisuudelle aiheutetun vahingon olemassaolosta. Näiden tosiseikkojen vahvistamisen jälkeen komissiolla ei enää ole harkintavaltaa kyseisistä seikoista aiheutuvien seurausten suhteen.

14 Kantaja katsoo, että kun tuki ja siitä aiheutuva vahinko ovat olemassa, yhteisön tuottajilla on oikeus tosiseikkojen toteamisen jälkeen vaatia yhteisön toimivaltaisia toimielimiä toteuttamaan tarvittavat suojatoimenpiteet. Kantaja katsoo tässä vaiheessa olevansa hankkimiensa langettavien todisteiden perusteella oikeutettu vaatimaan, että komission on aloitettava asetuksen 7 artiklassa säädetty virallisen tutkimuksen vaihe.

15 Tätä vaatimusta on tarkasteltava asetuksessa (ETY) N:o 3017/79 käyttöön otetun tutkimus- ja suojautumisjärjestelmän valossa, ja kantajan oikeudet on määriteltävä tähän järjestelmään perustuen.

16 Asetuksen 5 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaan yhteisön yrityksillä ja yhteenliittymillä, jotka katsovat tuetun tuonnin aiheuttaneen tai uhkaavan aiheuttaa vahinkoa toiminnalleen, on oikeus osoittaa valitus komissiolle tai vaihtoehtoisesti jollekin jäsenvaltiolle, joka puolestaan on velvollinen toimittamaan valituksen komissiolle. Valituksen tekemisen jälkeen jäsenvaltioiden hallituksia kuullaan asetuksen 6 artiklassa määriteltyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

17 Sen tutkimuksen laajuus, johon komission on tässä vaiheessa ryhdyttävä, on seurausta asetuksen 6 artiklan 4 kohdasta, jossa selvitetään päätöstä edeltävissä kuulemisissa käsiteltävät aiheet, jotka ovat tuen vaikutuksen olemassaolo ja laajuus, vahingon syntyminen ja laajuus, tuetun tuonnin ja vahingon välinen syy-yhteys sekä tuesta mahdollisesti aiheutuvan vahingon estämistä tai korjaamista varten tarkoituksenmukaisten toimenpiteiden luonne.

18 Jos komissio näitä aiheita koskeneiden kuulemisten jälkeen katsoo, että valituksessa ei ole sellaista riittävää näyttöä, jonka vuoksi tutkimuksen aloittaminen olisi perusteltua, se on velvollinen ilmoittamaan asiasta valittajalle.

19 Jos komissio sitä vastoin katsoo, että sillä on riittävä näyttö siitä, että muodollisen tutkimuksen vireille paneminen on perusteltua, sen on asetuksen 7 artiklan mukaisesti ilmoitettava asiasta julkisesti, muun muassa *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, ja tehtävä tutkimuksia itsenäisesti tai yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Valittajilla on kyseisen artiklan 4, 5 ja 6 kohdan mukaisesti oikeus tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta tutustua komission hankkimiin tietoihin. Komission on kuultava valittajia niiden näin pyytäessä, ja valittajat voivat myös pyytää komissiolta mahdollisuutta tavata muita osapuolia, joita tutkimus koskee. Artiklan 7 kohdan mukaisesti yhteisön viranomaiset voivat tästä vaiheesta lähtien tehdä alustavia päätöksiä ja "viipymättä" soveltaa väliaikaisia toimenpiteitä.

20 Asetuksessa säädetään lukuisista tuen mahdollisen vaikutuksen poistamista tai neutraloimista varten toteutettavista toimenpiteistä, ja näitä toimenpiteitä ovat muun muassa kyseessä olevan tavaran alkuperä- tai viejämaan sitoumukset, väliaikaisen tasoitustullin vahvistaminen ja lopullisen tasoitustullin vahvistaminen.

21 Sitoumuksia koskevat yksityiskohtaiset säännöt täsmennetään asetuksen 10 artiklassa, jossa säädetään myös sitoumusten rikkomistapauksissa toteutettavista toimenpiteistä. Komissio hyväksyy sitoumukset 6 artiklassa tarkoitetun kuulemismenettelyn jälkeen.

22 Asetuksen 11 artiklan mukaisesti komissio voi jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan ottaa käyttöön väliaikaisen tasoitustullin, jos alustavassa tarkastelussa ilmenee tuen olemassaolo ja on olemassa riittävä näyttö tuen aiheuttamasta vahingosta ja yhteisön edut edellyttävät toimenpiteitä, jotta estettäisiin vahingot menettelyn aikana. Tullin käyttöön ottamisen edellytyksenä on erittäin kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta 6 artiklassa säädetty kuuleminen. Komissio on 11 artiklan 4 kohdan mukaan velvollinen välittömästi ilmoittamaan neuvostolle ja jäsenvaltioille väliaikaisia tulleja koskevista päätöksistä.

23 Jos komission suorittamasta lopullisesta tosiseikkojen toteamisesta ilmenee tuen ja siitä aiheutuvan vahingon olemassaolo sekä yhteisön etujen mukaisten toimien tarpeellisuus, neuvosto ottaa 12 artiklan mukaisesti komission kuulemisen jälkeen tekemästä ehdotuksesta määräenemmistöllä käyttöön lopullisen tasoitustullin.

24 On huomattava, että 13 artiklan 1 kohdassa säädetään, että polkumyyntitullit ja tasoitustullit otetaan käyttöön asetuksella riippumatta siitä, ovatko nämä tullit väliaikaisia vai lopullisia.

25 Edellä kuvatun menettelyn perättäisiä vaiheita ohjaavien säännösten vertailusta ilmenee, että asetuksessa tunnustetaan yhteisön tuottajien oikeutettu intressi tuetun tuonnin vastaisten toimenpiteiden käyttöön ottamiseen ja että asetuksessa annetaan kyseisille tuottajille tiettyjä täsmällisiä oikeuksia. Tällaisia oikeuksia ovat oikeus saattaa komission tietoon kaikki aiheelliseksi katsotut tiedot, oikeus tutustua komission hallussa oleviin tietoihin tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta, oikeus tulla pyynnöstä kuulluksi, oikeus tavata menettelyn alaan kuuluvia muita osapuolia sekä oikeus saada tieto siitä, että komissio päättää olla jatkamatta valituksen käsittelyä. Jos muodolliset tutkimukset lopetetaan 5 artiklassa säänneltyyn alustavan tutkimuksen vaiheeseen, on asiaa koskevassa ilmoituksessa 9 artiklan mukaisesti esitettävä ainakin selvitys komission keskeisistä päätelmistä ja yhteenveto niiden syistä.

26 Vaikka komissio on sille asetuksessa (ETY) N:o 3017/79 annettua toimivaltaa käyttäessään velvollinen objektiivisesti toteamaan seikat, jotka koskevat tukikäytäntöjen olemassaoloa ja tuesta yhteisön yrityksille mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, sillä on kuitenkin laaja harkintavalta määritellä yhteisön etuihin

perustuen ne toimenpiteet, joiden toteuttaminen mahdollisesti on aiheellista todetun tilanteen selvittämiseksi.

27 Sitä, onko valituksen tekijöillä oikeus nostaa kanne, on arvioitava näiden asetuksen (ETY) N:o 3017/79 järjestelmästä johdettujen näkökohtien valossa.

28 Tältä osin vaikuttaa selvältä – komissiokaan ei asiaa kiistä – että valituksen tekijöille on tunnustettava kanneoikeus silloin, kun väitetään, että yhteisön viranomaiset ovat laiminlyöneet valittajille nimenomaisesti asetuksessa annetut oikeudet, eli oikeuden valittaa komissiolle ja tähän liittyvän oikeuden siihen, että komissio tutkii valituksen asianmukaista huolellisuutta ja säädettyä menettelyä noudattaen, oikeuden saada tietoja asetuksessa vahvistetuissa rajoissa sekä oikeuden saada asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa taatut vähimmäisselvitykset silloin, kun komissio kieltäytyy jatkamasta valituksen käsittelyä.

29 Lisäksi komissiolle valittaneille on perustamissopimuksen 164 ja 173 artiklan perustana olevien periaatteiden mukaisesti tunnustettava oikeus turvautua – sekä tosiseikkojen arvioinnin että asetuksessa säädettyjen suojautumistoimenpiteiden käyttöön ottamisen osalta – sellaiseen tuomioistuimen suorittamaan valvontaan, jossa otetaan huomioon yhteisön toimielimille kyseisellä alalla varatun toimivallan luonne.

30 Valituksen tekijöitä ei tämän vuoksi voida kieltää saattamasta tuomioistuimen käsiteltäväksi kaikkia niitä seikkoja, joiden avulla voidaan tarkastaa, onko komissio noudattanut valituksen tekijöille asetuksessa (ETY) N:o 3017/79 myönnettyjä menettelyllisiä takeita ja onko se tehnyt ilmeisiä virheitä tosiseikkoja arvioidessaan tai jättänyt ottamatta huomioon sellaisia olennaisia seikkoja, joiden perusteella tukivaikutusta olisi pidettävä todennäköisenä, tai sisällyttänyt perusteluihinsa toteamuksia, jotka merkitsevät harkintavallan väärinkäyttöä. Tuomioistuimen tehtävänä on tältä osin harjoittaa valvontaa siinä laajuudessa, kuin se tavanomaisesti voi valvoa viranomaisten harkintavallan käyttöä, eikä se voi puuttua edellä mainitussa asetuksessa yhteisön viranomaisille varattuun harkintaan.

31 Edellä esitetystä seuraa, että komissio menee liian pitkälle katsoessaan, että periaatteessa kaikki asetuksen 5 artiklassa tarkoitettujen valituksen tekijöiden nostamat kanteet on jätettävä tutkimatta. Kuten edellä on osoitettu, kyseisessä asetuksessa tunnustetaan kolmansien maiden tukikäytännöistä vahinkoa kärsivien yritysten ja niiden yhteenliittymien oikeutettu intressi yhteisön suojatoimen käyttöönottoon, minkä vuoksi näille yrityksille ja yhteenliittymille on tunnustettava kanneoikeus niille asetuksessa myönnetyn oikeusaseman perusteella.

32 Kantajan on näin ollen esitettävä perusteensa myöhemmässä menettelyssä ja osoitettava näiden perusteiden kuuluvan sille asetuksessa (ETY) N:o 3017/79 ja perustamissopimuksen yleisissä periaatteissa myönnetyn oikeussuojan alaan.

33 Kanne voidaan siis ottaa tutkittavaksi, ja menettely on määrättävä jatkettavaksi.

**Oikeudenkäyntikulut**

34 Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ennen pääasian ratkaisemista antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne otetaan tutkittavaksi.**

2) **Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.**

Mertens de Wilmars Pescatore O'Keeffe

Everling Mackenzie Stuart Bosco Koopmans

Due Bahlmann Galmot Kakouris

Julistettiin Luxemburgissa 4 päivänä lokakuuta 1983.

H. A. Rühl
määrätty kirjaaja
johtava hallintovirkamies

J. Mertens de Wilmars
presidentti